

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

Члени організаційного комітету:

Марічереда Валерія Геннадіївна — д. мед. н., професор, перший проректор; **Бурячківський Едуард Станіславович** — к. мед. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи; **Борщ Вікторія Ігорівна** — д. е. н., доцент, проректор з перспективного розвитку; **Кусик Наталія Львівна** — к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчально-методичного відділу; **Анненкова Ірина Петрівна** — д. пед. н., доцент, професор кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчального відділу; **Усиченко Катерина Миколаївна** — к. мед. н., доцент, доцент кафедри інфекційних хвороб, в. о. начальника сектору забезпечення якості освіти; **Годлевський Леонід Семенович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри фізіології та біофізики; **Опря Євген Васильович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії; **Ханжи Володимир Борисович** — д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, біоетики та іноземних мов, голова комісії з питань академічної доброчесності, етики та взаємин; **Сікорська Ольга Олександрівна** — к. філол. н., доцент, завідувачка кафедри суспільних наук, голова комісії з функціонування державної мови

Рекомендовано до друку

Вченою радою Одеського національного медичного університету

МОЗ України

(Протокол № 8 від 24.04.2024 р.)

О-72 **Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти : матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року)** [Електронне видання] / за ред. проф. В. Г. Марічереда. — Одеса : ОНМедУ, 2024. — 208 с.

ISBN 978-966-443-129-0

У збірнику подано матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти» (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року). Мета науково-педагогічного підвищення кваліфікації — сприяння засвоєнню та удосконаленню практичних умінь і навичок з інноваційних технологій, форм, методів, засобів навчання та застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання.

УДК 618.5-089.888.61-085.33

СУЧАСНА ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА ОСНОВІ МОДЕЛЮВАННЯ

Малюк В. В.

к. мед. н., доцент, доцент кафедри акушерства і гінекології

Марічерда В. Г.

д. мед. н., професор, професор кафедри акушерства
і гінекології, перший проректор

Одеський національний медичний університет

Сучасна підготовка лікарів-інтернів на основі моделювання (SBL) — це широкий спектр, який охоплює кілька засобів для імітації відпрацювання практичних навичок, удосконалення клінічного мислення або імітації порядку виконання маніпуляції у безпечному й адаптивному середовищі [1, с. 59–61].

Сучасні стандарти медичної освіти та навчання спрямовані на те, що «програми післядипломної підготовки повинні надавати лікарям, які навчаються, можливість розвивати свої клінічні, медичні та практичні навички та професійні здібності за допомогою розширених технологій навчання за підтримки тренерів, перш ніж використовувати навички в клінічній ситуації» [2, с. 934–940].

Професійна сертифікація і атестація медичних кадрів висуває на перший план проблему вдосконалення медичної освіти на післядипломному рівні.

Традиційні класичні форми навчання (лекції, семінари, розв'язання клінічних задач, обговорення ситуації біля ліжка хворого тощо), на жаль, не формують у лікаря-інтерна абсолютного стійкого алгоритму дій.

Симуляційна форма навчання з використанням манекенів і симуляторів із застосуванням розроблених алгоритмів дій є новою концепцією медичної освіти на основі моделювання.

Засвоєння та закріплення складних моторних навичок складається з чотирьох послідовних стадій: когнітивної, асоціативної, автономної та дебрифінгу.

На когнітивній стадії ці маніпуляції мають бути проаналізовані й усвідомлені (теоретична частина тренінгу). Лікар-інтерн опановує когнітивну стратегію — послідовність дій, рухів для практичного виконання алгоритму.

На асоціативній стадії відпрацьовується координація та виконання окремих елементів маніпуляції (практична частина тренінгу).

Автономна стадія спонукає здатність виконувати маніпуляцію автономно, без усвідомленого контролю над окремими рухами.

Заключна стадія — дебрифінг (так званий розбір польотів), де проводиться аналіз помилок та недоліків виконання маніпуляції. Цей етап може бути записаний на відео, яке буде залучено під час проведення дебрифінгу.

Багаторазове використання симуляційних методик дає змогу лікарю-інтерну опанувати практичні навички, клінічно мислити і своєчасно приймати рішення при виникненні екстремальних ситуацій, наприклад в акушерстві: пологи, дисточія плечиків плода, накладання вакуум-екстрактора, акушерських щипців [3, с. 70–76; 4, с. 1–148; 5, с. 1–17; 6, с. 1–13].

Симуляційне моделювання в медицині є ефективним засобом підготовки лікарів-інтернів, оскільки воно дає змогу віртуально відтворити реальні клінічні ситуації, що можуть трапитися в практиці роботи лікаря.

Основними аргументами на підтримку використання симуляційного моделювання для підготовки лікарів-інтернів є такі:

1. Практичний досвід без ризику: симуляційне моделювання надає можливість інтернам зіткнутися з реальними проблемами та симулювати рішення без реальних наслідків для пацієнтів. Це дає змогу лікарям набути цінного практичного досвіду та навичок, не завдаючи шкоди пацієнтам.

2. Вдосконалення навичок діагностики та лікування: симуляційне моделювання допомагає інтернам розробити та вдосконалити навички діагностики, прийняття рішень щодо лікування. Це може бути особливо корисним для складних і рідкісних випадків, з якими лікарі можуть стикнутися в реальній практиці.

3. Командна робота й співпраця: симуляційне моделювання може бути використано для тренування командної роботи лікарів-інтернів. Вони можуть спільно вирішувати проблеми, комунікувати та взаємодіяти між собою, щоб забезпечити оптимальну й ефективну роботу з пацієнтами.

4. Оцінка та зворотний зв'язок: симуляційне моделювання дає змогу оцінити навички лікарів-інтернів та надати їм зворотний зв'язок. Це допомагає вдосконалити свої навички та покращити якість медичного допомоги.

5. Економічний аспект: симуляційне моделювання може бути більш економічним у забезпеченні підготовки лікарів-інтернів, оскільки зменшує витрати на реальні клінічні ресурси.

Отже, симуляційне моделювання є ефективним інструментом для підготовки лікарів-інтернів, оскільки воно надає можливість набути практичного досвіду, вдосконалити навички та працювати в команді, отримати зворотний зв'язок й забезпечити економічну ефективність.

Література

1. Волошинович Н. С. Оптимізація симуляційного навчання в умовах пандемії. *Медична симуляція — погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України) (для лікарів, науковців та молодих учених)* : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Чернівці, 2023. С. 59–61.

2. Hypothermia in the combat trauma / Schauer S. G. et al. *Gillespie, K. R. & Cap, A. P.* 2022. № 27. 7. P. 934–940.

3. Застосування протоколу “MARCH” на етапі надання долікарської допомоги умовах надзвичайних ситуацій / Дутко О. О. та ін. *Науковий вісник Ужгородського університету, серія «Медицина»*. 2022. № 1 (65). С. 70–76.

4. Покрокові методики виконання практичних навичок за спеціальністю «Акушерство і гінекологія» для лікарів інтернів : навч. посіб. / Посохова С. П. та ін. Одеса, 2023. 148 с.

5. Щурко Д. М., Малюк В. В., Щурко М. І. Вихідні (типові) акушерські щипці : метод. рек. Одеса, 2023. 17 с.

6. Щурко Д. М., Малюк В. В., Щурко М. І. Дистоція плечиків плода : метод. рек. Одеса, 2023. 13 с.

ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ ОНМедУ

Марічерда В. Г.

д. мед. н., професор, професор кафедри акушерства
і гінекології, перший проректор

Бикова Н. А.

к. мед. н., доцент кафедри акушерства і гінекології

Одеський національний медичний університет

Важливим елементом ефективної клінічної практики є спроможність лікаря думати, приймати рішення у випадку, коли він в клініч-

ВИМОГИ ДО МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ Макаренко М. О., Костолонова Л. В. <i>Одеський національний медичний університет</i>	109
СУЧАСНА ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА ОСНОВІ МОДЕЛЮВАННЯ Малюк В. В., Марічерда В. Г. <i>Одеський національний медичний університет</i>	112
ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ ОНМедУ Марічерда В. Г., Бикова Н. А. <i>Одеський національний медичний університет</i>	114
КОМПЕТЕНТІСНЕ НАВЧАННЯ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ Мельниченко М. Г., Елій Л. Б. <i>Одеський національний медичний університет</i>	117
ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЇ ЗДОБУВАЧАМ ОСВІТИ 6-го КУРСУ В УМОВАХ ВІЙНИ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ Міщенко В. В., Міщенко В. П. <i>Одеський національний медичний університет</i>	120
ПЕРЕДКОНЦЕПЦІЙНА ПІДГОТОВКА У ПРАКТИЦІ АКУШЕРА-ГІНЕКОЛОГА Міщенко В. П., Головатюк-Юзефпольська І. Л. <i>Одеський національний медичний університет</i>	124
НЕВИНОШУВАННЯ ВАГІТНОСТІ У ПРАКТИЦІ АКУШЕРА-ГІНЕКОЛОГА Міщенко В. П., Міщенко В. В. <i>Одеський національний медичний університет</i>	127
СТАН ВИКЛАДАННЯ В СУЧАСНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ: ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ Муравйов П. Т. <i>Одеський національний медичний університет</i>	129